

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 nrvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 nrvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema inseratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačilno in tožilno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. - Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti številka 20.

Poštno-hranilni račun številka 841-652. TELFON 31-11-57

DRŽAVNI ZBOR.

Draginjska debata končana.

DUNAJ 13. (Izv.) Danes je vendar enkrat končala v zbornici kartelna debata z jako kompliciranim glasovanjem o predlogih draginjskega odseka in raznih tekom debate stavljenih spreminjevalnih in dodatnih predlogov.

Včerajšnji načrt izročiti celotno gradivo še narodno-gospodarskemu odseku v podrobno posvetovanje je bil pri glasovanju odklonjen. O vseh draginjskih predlogih je zbornica glasovala po vseh možnih načinih, ki jih pripuščata poslovnik. Rezultat glasovanja so bile resolucije, ki nalagajo vladi razne administrativne korake proti draginji premoga, petroleja in špirita. Bati pa se je, da ostanje te resolucije samo na papirju, saj se vlada tudi ne briga za one v jesenskem zasedanju po draginjski debati sprejete resolucije in je danes socialnodemokratski posl. D. o m e s zaradi tega predlagal Stürgkhovi vladi ostro grajo. Predlog pa je bil odklonjen.

Današnje glasovanje je zopet eklatantno pokazalo, da v parlamentu ni kompaktne večine, ki bi odločevala z doslednostjo o vseh predloženih predlogih.

Danes parlamentarni krogi zatrjujejo, da stoje češko-nemška pravna pogajanja tik pred ugodnim koncem, ki bo omogočil vladno akcijo za ustanovitev trdne in velike parlamentarne večine.

V kuluarih so danes poslanci tudi govorili, da je v kratkem pričakovati zopetno imenovanje nemškega in češkega ministra kraljeva.

Splošno se zbornica z delom ne prenegljuje.

Danes po končanem glasovanju o draginjskih predlogih je pričela debato o brambnih predlogih s tem, da so se poslanci vpisovali v govorniško listo.

Sedanje predvelikonočno zbornično zasedanje bo po zatrdilih nekaterih parlamentarcev že 28. t. m. končano.

V naslednjem kratko poročilo o današnji plenarni seji:

Začetek današnje seje se je nadaljevala draginjska debata. Glavni generalni govornik, soc. dem. Winarsky je govoril in pletiral za predloge draginjskega odseka in se izrekel proti nameri, da bi se predlogi še enkrat vrnili draginjskemu odseku v posvetovanje.

Za poslanca Winarskim so še govorili odsekovi poročevalci in poročevalci manjšine.

Ob 4. popoldne je zbornica pričela z glasovanjem o posameznih predlogih draginjskega odseka, kakor tudi o drugih tekom debate stavljenih spreminjevalnih in dodatnih predlogih.

Glasovanje je bilo jako komplicirano. Najprej sta stavila poslanca Zaranski in Teufel, da se predlogi draginjskega odseka o karteljih, o draginji petroleja in premoga odkazejo še narodno-gospodarskemu odseku in da se predlogi o obdačenju žganja vroče finančnemu odseku.

Predloga Zaranski-Teufel sta bila z 241 proti 162 glasovi odklonjena. Odklonjen je bil tudi predlog soc. posl. Severja o administrativnih korakih proti kartelom z 241 proti 162 glasom. Vsprejet je bil drugi del

Teufelovega predloga, naj se vse gradivo kartelne ankete odkaze gospodarskemu odseku, ki naj poroča tekom treh mesecev, in naj vlada še pred poletnimi počitnicami vloži predlogo za državno ureditev kartelstva.

Sprejeta je bila resolucija, s katero se pozivlja vlada, da ukrene vse potrebne korake proti draginji petroleja, dalje resolucija proti draginji premoga in špirita. V zadnji resoluciji pozivlja zbornica vlado, da energično nastopi proti rafinerijam špirita. — Odklonjen pa je bil predlog proti monopolizaciji veletrgovine s sladkorjem, železom, pivom, špiritom, petrolejem, premogom in milom.

Po jako kompliciranem glasovanju o še neštevilnih drugih predlogih manje važnosti je zbornica prešla k drugi točki dnevnega reda, to je, k prvemu čitanju brambne predloge. Poslanci so se danes samo vpisali v govorniško listo. Prava debata se danes ni nadaljevala in je predsednik sejo zaključil.

Češi proti sankciji „legis Kolisko“.

DUNAJ 13. (Izv.) Češki poslanci vseh strank, tudi socialni demokratje, so danes vložili v parlamentu interpelacijo na celokupno vlado glede preganjanja čeških šol na Niževavstrijskem.

Interpelacija je zlasti naperjena proti znanemu, v niževavstrijskem deželnem zboru sprejetemu zakonu „Kolisko“, ki odreja nemščino za edini in izključni učni jezik na niževavstrijskih šolah.

Slovenski učitelji in poslanci stranke S. L. S.

DUNAJ 13. (Izv.) Danes bi morala biti v naučnem odseku razprava o spremembi § 55. državnega šolskega zakona glede fakultetnega umeščanja učiteljev v nižje štiri uradniške razrede. Ker pa poslanci SLS. tozadevnih svojih postulatov še niso odtegnili, se ni mogla o tem vršiti predlagana razprava.

Poslanec Verstovšek je skušal napraviti odsek za nesplečen s tem, da se je črtal s prezenčne liste.

Ogrske zmešnjave.

BUDIMPESTA 13. (Izv.) Grof Khuen-Hedervary je dobil danes obvestilo, da je cesar na avdienco poleg predsednikov mag-natske oziroma poslanske zbornice tudi poklical posl. Andrassyja, Kolomana Szella in grofa Aladarja Zichyja. Ti trije politiki bodo sprejeti v soboto pri cesarju v avdienci.

Ogrska kriza se prav polagoma razvija. Khuen-Hedervaryja smatra sedaj ogrska politična javnost za narodnega mučenika in junaka, ki je podlegel v junaškem boju za najsvetejšo pravo ogrske zbornice in za madjarsko narodno stvar. Khueni sedaj dan za dnem pošiljajo razne ugledne korporacije in komitati brzojavne zaupnice. Vse časopise pa še vedno različno komentira sobotne senzacije demonstracije ogrskih magnatov v magnatski zbornici, ko so mu naj-uglednejši, na dvoru priljubljeni člani klicali: „Eljen Khuen! Eljen Khuen!“

Tržaška poročna afeta.

DUNAJ 13. (Izv.) Iz zanesljivega vira izve vaš informator, da je študij tržaške poročniške afete v generalni prokuraturi že skoraj končan in da ni dvoma, da se bo

generalna prokuratura odločila predlagati najvišjemu sodišču, da naj razveljavi odločbo tržaškega višjega deželnega sodišča.

Prvi slovenski oratorij.

LJUBLJANA 13. (Izv.) Danes zvečer je nudila slovenskemu muzikalnemu svetu „Glasbena matica“ izvanreden umetniški vžitek. Proizvajala je prvokrat prvi slovenski oratorij „Assumptio“ skladatelja P. Hugolina Sattnerja v veliki dvorani hotela „Union“. Obisk je bil nadvse veličasten. Navzočih je bilo pet škofov in sicer: tržaški, ljubljanski, goriški, mariborski in zagrebški pomožni škof dr. Bauer. Poleg še dva opata. Navzoč je bil tudi ljubljanski župan dr. Tavčar, dalje zagrebški župan dr. Holjac s številno deputacijo zagrebških Hrvatov, ki so skladatelju podarili krasen venec. Navzočih je bilo mnogo tukajšnjih višjih dostojanstvenikov, med njimi tudi deželni predsednik baron Schwarz. Tržčani so bili zastopani po številni deputaciji.

Skladatelju so podarili tri krasne vence. Tudi ravnatelj „Glasbene Matice“ je dobil dva venca.

Delo se je izkazalo za pravo remek-delo v slovenski muzikalni literaturi.

„Glasbena Matica“ je z današnjim večerom dokazala, da stoji s svojim zborom na višji muzikalne umetnosti. Zbor, kakor tudi solisti so svoje vloge nad vse častno rešili.

Velikanska železniška katastrofa.

128 delavcev ranjenih, 7 mrtvih.

KRAKOV 13. (Izv.) Na postaji Trzebinja proge Krakov-Dunaj je trčila danes zjutraj ob četrta na 5 neka lokomotiva v osebnih vlak, v katerem je bilo nad 1000 delavcev, namenjenih na Prusko. Osebnih vlak je bil popolnoma razbit. Izpod razvalin so potegnili dosedaj 7 mrtvih, 15 težko in nad 40 lahko ranjenih. Ponesrečilo se je pa baje nad 100 oseb. Oba strojevodja sta mrtva. Danes dopoldne je prispel iz Krakova pomožni vlak ter je ranjene odpeljal v bolnišnice. Vzrok nesreče še ni znan, najbrže napačna izmenjava tirov.

KRAKOV 13. (Izv.) Od težko ranjenih so trije umrli.

DUNAJ 13. (Izv.) Uradni komunikacije Severne železnice konstatira, da je bilo pri tej veliki nesreči 13 ljudi težko in 30 lahko ranjenih. O mrtvih molči komunikacije.

KRAKOV 13. (Izv.) Doslej se je dogajalo, da je bilo pri nesreči 128 delavcev deloma težko, deloma lahko ranjenih.

KRAKOV 13. (Izv.) Od težko ranjenih delavcev se nahaja 7 v smrtni nevarnosti. Mnogo ponesrečencev so morali amputirati.

Venezuelski predsednik okraden.

BRNO 13. (Izv.) V Bochuminu je bila predsedniku venezuelske republike med vožnjo v Berolin ukradena torba z raznimi dragocenostmi in važnimi drž. dokumenti.

Nemčija v oboroževalni mrzlici.

BEROLIN 13. (Izv.) V novi, tekom prihodnjih dni nemški državni zbornici predloženi flotni predlogi zahteva vlada povišanje flotnih stroškov za 117 milijonov mark. Skupni stroški za nemško vojsko so proračunjeni na eno milijardo. Nemčija namerava zgraditi posebno aeronautično flotilo.

imate. Bil sem slep. Z vsem svojim duhom, Genevieva, z vso svojo vzvišenostjo ste podlegli vsakdanjosti. Bala ste se, da bi se Maurice zaljubil v Vas.“

Genevieva je čutila, kako ji je legla po vsem telesu smrtna mrzlota. Ta ironija njene soproga, s katero je govoril o ljubezni, katere moč je, poznavajoč značaj mladega moža, znala ceniti, ljubezni slednjič, ki jo je sama občutila na dnu svojega srca, kar si je vzlic nemirni vesti sama priznavala: ta ironija jo je naravnost osupnila. Čutila je, da ji je nemogoče odgovoriti.

„Kaj neda, uganil sem?“ je dejal Dixmer. „No, dobro, Genevieva, pomirite se, saj poznam Mauricea; to je divji republikanec, ki ne goji v svojem srcu nobene druge ljubezni razen domovinske.“

„Gospod, ali ste gotovi tega, kar ste rekli?“ je vprašala Genevieva.

„Seveda,“ je odvrnil Dixmer, „ko bi Vas Maurice res ljubil, bi bil podvojil svojo prijaznost napram onemu, ki ga je hotel v lastnem interesu varati. Mesto tega se je sprl z menoj. Ko bi Vas Maurice ljubil, bi se ne bil odrekel tako hitro naslovu hišnega prijatelja.“

„Prosim Vas,“ je vzkliknila Genevieva, „ne šalite se s takimi stvarmi.“

„Jaz se ne šalim, madama, povem Vam, da Vas Maurice ne ljubi!“

(Dalje.)

Revolucija na Kreti.

PARIZ 13. (Izv.) Privatne brzojavke iz Krete poročajo, da je tamšnje prebivalstvo popolnoma zrevolucionirano in je pričakovati, da Francija in Anglija izkrcate na Kreti svoje vojaštvo v svrhu pacifikacije dežele.

Svetovno stavkovno gibanje rudarjev.

Na Angleškem mir na obzorju?

LONDON 13. (Izv.) Vladni komunikacije o teku včerajšnjih spravil spogajanj med zastopniki rudarskih organizacij in lastniki naglašajo, da bo stavka tekom nekaterih ur popolnoma končana, če bodo današnja skupna pogajanja šla v tako mirnem toku izpod rok, kakor včerajšnja.

Generalna stavka na Nemškem.

ESSEN ob Ruhri 13. (Izv.) Stavkovno gibanje v ruhrskem premogovnem revirju rapidno narašča. Število stavkujočih premogarjev znaša že 60%. Od 306.819 rudarjev je danes zjutraj prišlo na delo samo 131.221 mož. Vesti o nemirih in krvavih pobojih med stavkujočimi in delavoljnimi rudarji so zelo pretirane. Rudarske organizacije, ki vzdržujejo stavko, imajo okrog 10 milijonov mark na razpolago. Tedensko bodo morale po mnenju nekaterih informatorjev plačati 4 in pol milijona mark podpore, če doseže stavka 300.000 stavkujočih.

DÜSSELDORF 12. (Izv.) V tukajšnjih revirjih stavkovno gibanje močno narašča. Policija ne more zmagovati svoje težavne naloge in je zaprosila v Hambornu za vojaško asistenco.

Nemiri.

HAMBORN 13. Včeraj zvečer so bili v premogovnem revirju Obermarxloh veliki nemiri in krvavi poboji. Ko je policija zvečer hotela spremljati delavoljne rudarje domov na njih stanovanja, so stavkujoči rudarji z vso silo napadli policijski kordon. Med stražniki in stavkujočimi so se razvili pravi boji in pretepi. Stražnike so stavkujoči tudi obmetavali s kamenjem. Policija pa je na nje oddala več streliv. Raz oken raznih hiš je bilo na stražo oddanih nad 200 streliv. Demonstrantje so tudi močno poškodovali cestne naprave in svetiljke. Z velikim naporom se je policiji še le v pozni uri posrečilo napraviti splošni mir. Več policijskih uradnikov, med njimi dva komisarja, je bilo pri bombardiranju s kamenjem znatno in deloma nevarno ranjenih.

Danes dopoldne je po vsem revirju vladal splošen mir. V mestu je tudi konsigniran ulanski polk, ki pa doslej še ni stopil v akcijo.

HERME 13. (Izv.) Danes zjutraj je prišlo med policijo, ki je stražila vhode rudnikov in varovala delavoljne rudarje pred dejanskimi napadi od strani stavkujočih, in med stavkujočimi do hudih spopadov. Rudarji so stražnike obmetavali s kamenjem in so tudi na nje streljali. Policija je odgovarjala še s hušjim ognjem. Bilo je več ranjenih. Neki rudar je bil ustreljen v glavo.

Vun s politiko iz sodne dvorane!

(Konec dr. Slavikovega govora na nedeljskem protestnem shodu.)

Govornik je polasnjeval nato še nadalje sestavo porotniške liste. Iz prvotne liste se napravi letna, obstoječa iz polovice več porotnikov nego bi bilo treba za vsa zasedanja dotičnega leta, iz te pa potem za vsako porotno zasedanje službena lista 36 glavnih porotnikov in 9 namestnikov. — V Trstu se vrše vsako leto štiri porotna zasedanja in je torej treba 216 glavnih porotnikov. Komisija je izbrala pač take, ki poznajo oba deželna jezika in iz te je bila za prvo zasedanje izžrebana službena lista, v kateri je bilo 26 Slovencev in 10 Italijanov, proti kateri je odvetniška zbornica vložila svojo pritožbo na višje deželno sodišče, kateri je tudi ugodilo višje deželno sodišče, češ, da komisija deželnega sodišča ni postopala pravilno, da ni smela rešiti dr. Slavikove pritožbe, ker ta pritožba ni bila pritožba. Že sestavljena službena porotna lista se razveljavi in deželnemu sodišču se naloži, ne morda, da naj zahteva od magistrata, da reši dr. Slavikovo reklamacijo, temveč da naj napravi novo listo na podlagi nepravilne magistratove liste, brez ozira na reklamacijo dr. Slavika. (Klic: „Avstrijski sistem!“) In gospodje so se pri tem sklicevali na svoje pravno naziranje. (Klic: „Potem spadajo oni pred poroto!“)

Slovenci imamo pač smolo pri višjem deželnem sodišču in pravnem naziranju teh gospodov, ki se menja, kakor vreme v aprilu. Leta 1908 je dr. Gregorin v imenu nekega obtoženca vložil pritožbo na višje

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge.) 40

Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

„Ej, kdo ve? Pri takem značaju! Ali mu niste najprej rekli, da je muhast? Čujte Genevieva, zopet mi prihaja na um prejšnja misel; niste storili prav, da niste pisali Mauriceu.“

„Jaz!“ je vzkliknila Genevieva, „kako si morete misliti kaj takega?“

„Ne mislim samo sedaj,“ je odvrnil Dixmer, „že tri tedne, odkar smo sprti, sem mnogo mislil na to.“

„In?“ je vprašala Genevieva boječe.

„In jaz smatram ta korak za neobhodno potreben.“

„Oh!“ je vzkliknila Genevieva, „ne, ne, Dixmer, ne zahtevajte tega od mene!“

„Vi veste, Genevieva, da ne zahtevam nikoli ničesar od Vas, prosim Vas samo. Prosim Vas torej, da me umejete in da plišete občanu Mauriceu pismo.“

„Ali...“ je odvrnila Genevieva.

„Čujte,“ je dejal Dixmer prekinivši jo, „ali so vzroki Vašega nesporazumljenja z

Mauricem zelo tehtni, kajti nikoli se ni pritoževal radi mojega vedenja, ali pa izvira Vajina razprtija iz kake otročarije.“

Genevieva je za trenutek pomišljala in odvrnila nato:

„Ali bi ne mogli izbrati manj sramotnega sredstva v svrhu vzpostavljenja dobrih odnosov med Vami in gospodom Mauriceu?“

„Sramotnega, pravite? Zdi se mi nasprotno, to je popolnoma naravno sredstvo.“

„Zame ne, prijatelj.“

„Zelo ste trdovratni, Genevieva.“

„Dovolite mi, da Vam povem: to ste opazili šele prvič na meni.“

Dixmer, ki je že nekoliko časa mečkal ruto v svojih rokah, si je obrisal pot s čela in dejal: „Da, in ravno raditega se čudim tembolj.“

„Moj Bog!“ je rekla Genevieva, „ali je mogoče, Dixmer, da ne razumete razlogov moje protivnosti, in me hočete prisiliti, da spregovorim!“

Klonila je, utrujena vsled notranjega boja, z glavo na prsi in spustila roke.

Dixmerju se je poznalo, kako se bojuje sam s seboj. Prijel je Genevievo za roko, vzravnal ji glavo, pogledal ji v oči ter buknil v smeh, ki bi se moral zdeti Genevievi zelo prisiljen, ko bi ne bila v tem trenutku tako razburjena.

„Vem, kaj je,“ je dejal; v resnici, prav

deželno sodišče proti nezakoniti sestavi porotne liste. Tedaj je reklo to sodišče, da ne more ustreči pritožbi, ker se ne more vti-kati v sestavo porotne liste, češ, kar na-pravi komisija deželnega sodišča, ne more izpremeniti nihče, niti cesar, niti bog, ker pravi § 11. zakona o poroti, da proti od-ločbi te komisije ni nikakega pravnega leka, čeprav je morda komisija postopala celo protizakonito. Letos pa se je pritožila od-vetniška zbornica, ki sploh nima nikake pravice za kako pritožbo, vložila pritožbo zase, za svojo kaprico, iz političnih moti-vov; višje deželno sodišče pa se je sma-tralo za upravičeno, da se vtiika v to, kar je napravila komisija, da razveljavi že izre-bano porotno listo, dasiravno omenjeni zakon jasno pravi, da proti sklepu komisije ni pritožbe. Danes, po štirih letih, je višje deželno sodišče torej drugačnega mnenja, seveda le po naključju! Je pač to smola, ki jo imamo Slovenci! V isti odločbi pravijo sicer gospodje, da tudi postopanje magistrata ni bilo pravilno, ker ni rešil reklamacije, in da bi se pravzaprav morala stvar vrniti ma-gistratu, toda, kaj bi bilo potem z obtoženci, ki čakajo v preiskovalnem zaporu, in bi še morali čakati, da magistrat reši zadevo. In tako trdega srca vendar ne morejo imeti gospodje, da bi na tak način podaljševali obtožencem preiskovalni zapor!

Lepo to, toda hip prej pa so razvelja-vili zaradi formalne napake, ki pa je obsta-jala le po njihovem mnenju, tisto porotno listo, pred katero naj bi se že sledeči dan vršile razprave, in so odgodili razprave, da morajo obtoženci čakati najmanj en mesec. Tedaj so pa pri višjem deželnem sodišču popolnoma pozabili nesrečnih obtožencev! Ko gre za to, da bi ostalo v kreposti, kar je pravilno za Slovence, jim menda sam bog da, da pozabijo obtožencev, ko pa gre za kaj, kar je v škodo Slovencev, tedaj jih pa najbrž svetli duh navdahne z ljubeznijo do obtožencev.

Imamo pač smolo Slovenci, a tudi proti tej smoli moramo protestirati!

In vendar je bila lista napravljena po-polnoma pravilno, tudi po izrecnem ukazu justičnega ministra, ki ga je izdal na podre-jene oblasti vsled interpelacije posl. dr. Rybářa in v katerem ukazuje, da naj se skrbi za to, da pridejo v porotno listo tr-žaške porote jezikovno kvalificirane osebe, da se morejo vršiti razprave v jeziku do-tičnega obtoženca. To listo, napravljeno po-polnoma po zakonu, je razveljavilo višje deželno sodišče samo zato, ker se je pod-taknila majhna formalna napaka, ni pa za-povedalo, da se odpravi tista nezakonitost, ki jo je napravil magistrat, ko je izpustil iz liste 71 porotniških upravičencev!

Govornik izjavlja, da je proti taki pra-vici, kakoršno nam dajajo tu, uspešen boj le zakonitim potom in da je vložil v ta namen pravne leke na vse mogoče naslove. Javno zborovanje pa se vrši za to, da slo-vensko tržaško ljudstvo odločno protestira proti politiki, ki se zavlačuje v to vprašanje od nasprotnikov, pa naj so to potem pri-vatniki ali odvetniška zbornica, ali pa tudi sodišče, ali kak druga javna oblast, in pa da zavrne tiste, ki so začeli vmešavati po-litiko v stvar, pa nam očitajo politiko! (Dr. Wilan s silnim ogorčenjem udari s pestjo ob mizo in zakliče: „Hina vci!“)

Saj so celo potvorili besede justičnega ministra, ko so poročali svetu, da se je mi-nister zgražal nad politiko, ki bi naj jo bila uganjala govornik s svojo reklamacijo in de-želno sodišče, ko je napravilo popolnoma pošteno listo, dočim pa je minister, kar je govoril o politiki, govoril le proti Italija-nom, katerih ravnanje v tej zadevi se je naslanjalo le na politične motive, ki so prvi vmešali politiko v zadevo, potem pa pri justičnem ministru isto očitali na naravnost nesramen in hinavski način nam in tistemu deželnemu sodišču, ki je ravnalo popolnoma po zakonu! (Dr. Rybář: „Lagali so se mu!“)

Proti tej politiki moramo protestirati in zahtevamo, da se vrši zakon, da se sestav-ljajo porotne liste po zakonu, da se vrše razprave tako, kakor določa zakon o ka-zenskem postopanju: neposredno, brez tol-mača za deželne jezike, in zakon o sestavi porotnih list, ki ukazuje, da se je treba ozirati na jezikovne sposobnosti porotnikov. Zahtevamo porotno listo po zakonu, ka-kršna mora biti za okrožje, ki ga tvorijo štirje slovenski in trije mešani okraj, z ve-liko večino slovenskega prebivalstva! (Ži-vahno odobravanje!) Zahtevamo, da bodi porota taka, da bodo sodbe pravične, za-nesljive in temeljite! Naš boj gre za pra-vico! (Viharno odobravanje!)

Govorila sta nato dva govornika izmed občinstva — prvega nismo poznali, drugi pa je bil g. Križmančič — ki sta oba pov-darjala z vso odločnostjo zahtevo sloven-skega razpravnega jezika pri vseh sodiščih, potem pa je govoril državni poslanec dr. Rybář, katerega govor priobčimo jutri.

Tridesetletnica srbskega kra-ljestva.

Kakor smo že na kratko poročali, je Srbija dne 6. tekočega meseca slovesno

obhajala tridesetletnico proglasitve kralje-stvom.

Srbija je po težki borbi proti Turkom, izlaski leta 1877 v Sv. Stefanskem miru, do-segla zaželjeno svobodo ter je postala ne-odvisna kraljevina in dotedanji knez Milan je postal prvi srbski kralj pod imenom Milan I.

Dne 6. marca 1881 je bila proglašena kraljestvom. Leta 1885 je Srbija napovedala vojno Bolgariji, a bila je poražena. Po po-sredovanju avstroogrške monarhije je bilo sklenjeno najprej premirje, potem pa leta 1886 mir v Bukarešti, s katerim je bilo vspostavljeno stanje, kakor je bilo pred vojno. To, in pa nesrečne finančne razmere v Srbiji, nastale vsled lahkomiselne uprave brezvestnih ministrov, končno zakonski prepri med kraljem Milanom in njegovo ženo Natalijo, so dovedle do tega, da se je kralj Milan na samo obletnico proglasitve Srbije kraljestvom leta 1889, kmalo potem, ko je bil dne 3. januarja izdal novo ustavo, nepričakovano odpovedal kraljevski kroni. Sledil mu je njegov sin Aleksander I., za katerega je, ker je bil še mladoletan, vla-dala provizorična vlada, obstoječa iz Ristića, Protića in Belimarkovića. Medtem so ne-urejene politične in finančne razmere v deželi provzročile, da se je začel narod pun-tati proti dinastiji. To je nagnilo mladega kralja, da se je leta 1893 nenadoma pro-glasil polnoletnim, vrgel provizorično vlado in pričel vladati sam. Toda kralj Aleksander ni bil v stanu povzdigniti Srbije tako, kakor se je pričakovalo. Konečno so nesrečne po-litične razmere in razuzdano življenje nje-gove soproge kraljice Drage privedle do katastrofe.

V noči od 10. na 11. junija leta 1903 sta bila kralj Aleksander in kraljica Draga umorjena od zarotnikov. Po njuni smrti je zasedal srbski prestol Petar Karagjorgjevič, ki vlada pod imenom Petar I. Pod njim so se politične in finančne razmere v Srbiji znatno zboljšale.

IZ HRVATSKE.

Zagreb 12. 3. 1912.

Generalni dijaški štrajk v Zagrebu.

— C. — 6000 dijakov in dijakinj za-grebških srednjih šol je zapustilo šolo in začelo štrajkati. 6000 zagrebških dijakov in dijakinj manifestira po zagrebških ulicah. — Vzroki tem štrajkom so že znani čitate-ljem. Prvo burjo v dijaških vrstah sta za-krivili brutalnost okrajnega predstojnika na Sušaku in netaktnost tamošnjega gimnazij-skega ravnateljstva. To pa se je spravilo v red. Toda prišli so novi vzroki, ki so dija-štvo nagnali na ulico. — Iz Bakra so prišle vesti, da se vodi stroga in surova preiskava proti nautikom. Iz Vinkovcev so prišle vesti, da je profesorskemu zboru predloženih 6 dija-kov za izključenje. Te vesti so vnovič raz-burle dijaške duhove in spregovorila sta solidarnost in domovinsko čustvo, ki sta globoko zasajena v mladih srcih. Izpre-govorilo pa je tudi iz src vseh Hrvatov veselje na tej solidarnosti mladine, tega jam-stva bodoče zmage v borbi za narodne pravice.

Vesti iz Bakra in Vinkovcev so prišle včeraj. Dijaki so nemudoma uprizorili shod, na katerem so proglasili štrajk vseh zagreb-ških srednjih šol. Štrajk je začel danes. Dijaki in dijakinje vseh zavodov so se za-čeli zbirati zjutraj na ulicah. Konečno so se zbrale iz raznih delov mesta večje grupe pred državnim kolodvorom. Tu so se organizirali v kolosalen sprevod, kakoršnjega še ni vi-del naš Zagreb. Od tu je šel sprevod po mestu.

Meščanstvo je burno aklamiralo dija-ke. Medpotoma so dijaki in dijakinje prepevali hrvatske in srbske koračnice. Sprevod je spremljala cela armada redarjev, ki pa niso imeli povoda za kako poslovanje, ker je vladal uzoren red. Ves ta manifestacijski sprevod se je ustavil pred univerzo, kjer so priredili zborovanje. Vsi govorniki so izja-vili, da bo štrajk tako dolgo trajal, dokler vlada popolnoma ne prekliče svojih odredb proti dijaškim demonstrantom. Sprejete so bile resolucije, ki zahtevajo: 1) da ne bo izključen noben dijak, proti kateremu je uve-dena preiskava, 2) da se vsi zavodi, ki so solidarno stopili v štrajk, odprejo isti dan in da ne bo nobeden štrajkujočih separatno kaznovan, 3) da se ne potrdi obsodba vin-kovaškega profesorskega zbora proti tistim, ki so predložili za izključenje, 4) da se pri eventualnih kaznih blago postopa in da te kazni ne bodo vplivale na klasifikacijo. Ob enem izjavljajo, da nikakor ne odstopijo od teh svojih zahtev.

Uradne „Narodne novine“ prinašajo naznanilo, da bodo šole, ako se dijaki ne povrnejo na predavanja, dne 14. t. m. zaprte.

Zvečer so se dijaki in dijakinje zopet sestali in uprizorili še impozantnejši spre-vod po mestu, nego je bil včerajšnji. Meščan-stvo je dija-ke burno pozdravljalo. Mir se ni kalil in so se dijaki pred univerzo mirno in dostojanstveno razšli.

V provinciji štrajkajo: Osjek, Vinkovci in Sušak.

Mestni svet tržaški.

(Seja dne 13. marca 1912.)

Župan je otvoril sejo ob 8. uri zvečer, ugotovivši sklepčnost iste. Nadaljevala je podrobna debata o novi tramvajski pogodbi. Pri členu 30, ki določa odgovornost družbe za material, ki ga da na razpolago občina, je bil sprejet predlog svet. dr. Puecherja, da je družba obvezana ta material zavarovati proti ognju.

Pri členu 34, ki določa, da mora druž-ba vložiti v občinsko blagajno kavcijo v znesku 100.000 kron avstrijske veljave, je svet. Arch predlagal, da se avstrijska veljava črta, ker avstrijske veljave ni.

Svet. dr. Puecher je pri tem členu obširno orisal zgodovino koncesije za tram-vaj, omenil raznih inkompatibilitet, ko so člani mestnega sveta bili ob enem člani konsorcija, ki je prosil za koncesijo, ter do-kazoval z bilancami, kako je družba golju-fala in izkoriščala občino od leta 1871 na-prej, ko je bila vložena prva prošnja za koncesijo. Pri vseh pogodbah se je občina pustila od družbe izkoriščati in prvotna koncesija je bila podaljšana od 50 na 72 let. Zdi mu se, da bo ta pogodba še en-krat žrtvovala interese občine družbi. Pred-loga da se določi inkompatibiliteto med kakim upravnim mestom pri tramvajski družbi in članom mestnega sveta.

Predlog je padel. Potem ko so ostali člani — 35 do 39 — bili sprejeti nespre-menjeno, je svet. dr. Zanolla predlagal, da ako družba tekom dveh mesecev ne sprej-me v celoti pogodbe, ki jo je sprejel mestni svet, se mestnemu odboru naroči, da takoj vse potrebno ukrene za zgradbo tramvaja trg Goldoni — Sv. Sobota in drugih novih tramvajskih črt in upravljanje istih v lastni režiji. — Ta predlog je bil sprejet eno-glasno.

Potem ko je svet. R. v. a. s. i. i. imenom mestnega sveta izrekel zahvalo obema refe-rentoma svet. inž. Doria in dr. Brocchi-ju, ter posebno županu, ki je energično pose-gel vmes, ter dosegel s svojim posredova-njem, da je bila končno vendar-le rešena pogodba, o kateri se je že mislilo, da ne pride z mesta, je župan zaključil sejo ob 10-35 zvečer.

Domače vesti.

x Imenovanje. Dosedanji podpredsed-nik deželnega sodišča, višji dež. sod. svetnik dr. Anton Perišić, je imenovan za pred-sednika tržaškega trgovskega in pomor-skega sodišča.

Ali ste ga čuli! Te dni se je vršila pred porotno sodnijo v Celovcu razprava proti trem urednikom lista „Corriere Adria-tico“ (ali kakor se izraža „Piccolo“: vlad-nega lista, ki izhaja v Trstu) radi razzalljenja časti na tožbo višjega poštnege svetnika Dudana, ki mu je rečeni list v nekem članku očital freudentizem. Ta afera nas dalje ne zanima in pripominjamo le, da so porot-niki spoznali vse tri obtožence krivimi in je sodnija prisodila: glavnemu uredniku Milostu 600 K globe, uredniku Profitu mesec dni zapore in uredniku Okretichu 30 K globe.

Dve dejstvi pa sta, ki sta velikega pomena ravno sedaj, ko smo v boju radi sestave porote. Prvo dejstvo je, da je toženi list prošil za delegacijo in mu je bila tudi dovoljena. Mari se je to zgodilo radi zaupanja do tržaške po-ro-te?! Ko pa pravimo mi Slovenci, da nimamo zaupanja do tržaške porote, nam kriče nasproti Italijani in izvestni sodni funkcionarji, da zanašamo — politiko v sodno dvorano!

Drugo, kar smo hoteli pribiti, je na-glašanje v „Piccolovem“ komentarju o tej razpravi: „Proces se vrši ravno v namen, da se stvari pojasnijo njim, ki morajo soditi!“

Kako se glasi ta „Piccolova“ — latin-ščina, ako jo prevedemo na naš skromni slovenski jezik? Menda le tako, da oni, ki imajo soditi, morajo razumeti vse, kar se govori in vrši na razpravi! Saj drugače ne morejo priti do potrebne jasnosti! Ali ni li to ravno tisti argument, na podlagi kate-gore zahtevamo mi, naj bo tržaška porota sestavljena tako, da bodo porotniki razumeli tudi slovenskega obtoženca?!

Ali ste ga čuli našega „Piccola“, kako se je lepo vjel v zanjko svoje lastne ne-iskrenosti, svojega hinavstva in svoje kri-vičnosti?! Ko gre za Italijane, proglašajo lepe principe, ko pa gre za nas Slovence, po-stavlja te principe na glavo. Veseli se, da so porotniki v Celovcu razumeli vse infor-macije, v Trstu pa zahteva porotnikov, ki niti ne morejo vsprejemati informacij, ker ne razumejo jezika obtožencev. In ko zahtev-amo to isto, kar je „Piccolo“ v svojem komentarju o gornjem procesu označil kakor nezgodno potrebo, pa kriči isti „Piccolo“, da vlačimo mi — politiko v sodno dvorano.

25-letnica podružnice pri Sv. Ivanu. Kakor že objavljeno, praznuje Ciril-Metodova podružnica pri Sv. Ivanu v tem letu pet-indvajsetletnico svojega obstanka. Kolike važnosti je Ciril-Metodova družba za nas vse, tega ni treba povdarjati, saj to itak že vsakdo ve; njene podružnice pa so

glavni vir njenih dohodkov — njeni stebri! Ena marljivih podružnic je ona v Sv. Ivanu, ki večkrat v letu prireja predstave in dru-žinske večere družbi na korist. V soboto 16. t. m. priredi o priliki svojega jubileja družinski večer pri pogrnenih mizah, a v nedeljo ob 11. uri predpoludne zborovanje in popoldne predstavo. Odbor se nadeja polnoštevilne udeležbe iz Sv. Ivana in Vr-delce, kakor tudi drugih rodoljubov in Ciril-Metodovih podružnic, da s tem pripomorejo do lepega moralnega in materialnega vspeha. Trudili so se pred 25 leti za ustanovitev podružnice ti-le gg.: M. Šobar kaplan, J. Negode, Stanko Godina in Čok Anton, med temi so še trije živeči. Nasprotno pa so prvi odborniki podružnice vsi mrtvi: I. M. Vatovec, Štefan Nadlišek, Šobar Mi-hael in J. Gasperšič. — Zeleč, da bi po-družnica dočkala še 50-letnico v neutrudlj-i-tem delu za našo sveto stvar, ji kličemo: „Živi, rasti, cveti!“

Gradnjo nove šole na Opčinah je mestni odbor v seji dne 28. februarja t. l. izročil tvrdki Martelanc & dr., ki je stavilo najnižjo ponudbo v znesku K 129.845.54.

Sokolov „Družabni večer“. Ker se od več strani povprašuje po vabilu na sobotni „Družabni večer“, javljamo v imenu sokolskega veseličnega odseka, da naj se smatra na to vseskozi demokratično pri-re-ditev vabljenim vsak pošten Slovan, kajti vabila na take zabave se navadno razpo-šiljajo le članom. Na svidenje torej v soboto večer vsi oni, ki ljubijo pristrčno zabavo, umetnost in humor!

Občni zbor zavoda sv. Nikolaja se je vršil 10. t. m. Udeležilo se ga je pre-cejšnje število služkinj, vendar ni bila ude-ležba v nikakem razmerju z ogromnim šte-vilom deklet, ki nahajajo vsako leto v za-vodu svoje zavetišče. Z ozirom na to je povdarjala predsednica ga. K. Ponikvarjeva, da služkinje ne umevajo dovolj globoko ve-likanskega pomena tega društva in se za-nimajo vse premalo zanje. Oklepale naj bi se z večjo ljubeznijo zavoda, kjer dobivajo v vsaki sili pomoči in zavetju.

Tajniško in blagajniško poročilo, ki je sledilo nagovoru g. predsednice, se priobči prihodnjic.

Nato je podala velezaslužna uprave-ljica zavoda, gca. Žitnikova svoje poročilo. Iz tega je razvidno, da je iskalo v letu 1910. 1164 in v letu 1911. 1194 služkinj zavetja v zavodu. Prihajale so iz vseh avstrijskih kronovin in še celo iz Švice, Albanije in Afrike.

Orisala je nadalje službeno stanje in svarila dekleta, naj nikar ne vabijo svojih znank v Trst, saj izkušajo same, kako težko stališče ima danes slovenska služkinja v Trstu. Službe so prenapolnjene, vrhutega bojkotirajo mnogi Italijani slov. služkinje, ker so pokazale pri zadnjem ljudskem štetju svojo narodno zavednost.

Slednjic je gca. Hočevarjeva nagovar-jala naj po možnosti obiskujejo učne tečaje v zavodu, povdarjajoč, kako važno je, da se začno tudi one izobraževati.

V novi odbor so bile izvoljene sledeče gospe in gospičice: Karla Ponikvarjeva, pred-sednica, dalje dr. Rybářeva, dr. Gregorinova, Gromova, Hočevarjeva, Zamejčeva, Golijeva, Žitnikova, Koširjeva, Plaperjeva, Hartmanova, Golijeva, Lozejeva, Erzenova, Guličeva, Sle-mičeva, Mišičeva, Gergeljeva, Receljeva, Naglostova, Mozetičeva, Kopačeva, Seretova, Kebrova.

Koncem je govorila še g. K. Ponikvar-jeva marsikatero pristrčno besedo in je nav-zoča dekleta navduševala, naj se z zani-manjem oklepajo zavoda, ki naj jim bo sre-dišče in zatočišče v tujem mestu. Obenem je izrekla zahvalo g. Gromovi, ki je s svo-jim neumornim delom glavna opora zavoda.

Nato je sledil zabavni del zborovanja. Gca. Leonora Gergeljeva je izrazila in čust-veno deklamirala pomembo pesem „Vabljeni pičci“. Potem so predstavljali nežni malčki od sv. Ivana več ljubkih prizorov iz otro-kega življenja. Prav posebna zahvala za to gre ge. Germekovi.

Temu je sledila šaljiva igra „Oh ta Polona“, ki so jo predstavljale nekatere služkinje v veliko zabavo navzočih. Priznali se mora, da so izvrstno nastopile in izvršile vse dobro svojo nalogo. Vsa čast vrlim igralkam! Vsa prireditelj je uspevala v občo zadovoljnost vseh udeležencev. Našim slov. dekletom pa je zavod vnovič pokazal, da jim je pravi dom sredi tujega mesta.

Četrto diplomu Družbe sv. Cirila in Metoda je dobila gostilna NDO oziroma njen voditelj, g. Hinko Kosič za četrto pokroviteljstvo, ki se je nabrala v tamoš-njem Družbinem nabiralniku. Ni ga lepšega spričevala i za gostilničarja i za goste o njihovi narodni zavednosti in požitvalno-sti, kakor cela vrsta Družbinih diplom, in zato tudi s prav posebno željo, da bi čim lepše uspevala ta res narodna gostilna, pri-poročamo slovenskemu občinstvu to go-stilno.

Dobava strojnih oprav. Pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice v Trstu se odda dobava strojnih oprav za delavnice in kurilnice za leto 1912. Podrobne določbe so razvidne iz časopisov: „Zentralanzeiger

POZOR!! Vsi zavedni Slovenci in Slovenke kupujejo samo pri narodni tvrdki **Križmančič & Breščak, Trst, ulica Nuova 37.**

für das öffentliche Lieferungswesen", "Wiener Zeitung", "Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schiffahrt", "Laibacher Zeitung", "Osservatore Triestino", in "Avvisatore Dalmato", ali se naj vpraša pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice v Trstu, soba št. 124.

"Trgovsko-obrtna" zadruga v Trstu.
Načelstvo in nadzorstvo sta v skupni seji sklenila predlagati občnemu zboru, ki bo dne 24. t. m., to je razdelitev čistega dobička za leto 1911. v dobrodelne namene: Slovenski trgovski šolli v Trstu K 5000
Isti šolli za učila " " 100
Trgovskim tečajem "Trgovskega izobraževalnega društva" " 600
Društvu jugoslovanskih slušateljev trgovskih ved na Dunaju " 50
"Dijaškemu podpornemu društvu" v Trstu " 150
"Učiteljskemu društvu za Trst in okolico" v upravo za ustanovitev javnih ljudskih knjižnic " 200
"Dramatičnemu društvu" v Trstu " 200
"Kmetijski družbi za Trst in okolico" " 100
Zavodu sv. Nikolaja " 50
Dobrodelne namene " 300
Skupaj K 6750

Ako pomislimo, da je ta naš denarni zavod še mlad, je svota, ki jo daruje v dobrodelne in kulturne namene, res častna. V prvih šestih letih je Zadruga poklonila narodnim napravam (ako občni zbor pritrdi zgornji razdelitvi) čistega dobička nad K 20.300.

Slovenska trgovska šola sama je deležna lepe svote K 16.339,29 in K 160,71 nagrade načelstva in nadzorstva za leto 1906, podarjeno zalogu za trgovsko šolo. Kar je Zadruga že storila in žrtvovala za slovensko trgovsko šolo v Trstu, presega K 20.000! Zraven trgovske šole, je šla Zadruga vedno na roko Ciril-Metodovi družbi in je preskrbel prostora na Acquedotto, v katerih se nahajati sedaj ljudska šola in trgovska šola. Naše ljudstvo pa ve tudi ceniti zasluge tega našega narodnega denarnega zavoda na narodno-gospodarskem polju in zato ta zavod tako krepko in čvrsto napreduje.

Seja stavb. odbora za novo CM šolo se vrši v petek, dne 15. t. m. ob 7. in pol uri zvečer v pisarni g. dr. Abrama.

Čitatelje rojanske ljudske knjižnice prosim, da prinesejo čimprej izposojene knjige vratarici "Otroškega vrta" v Rojanu. Knjižničar.

Sokolski pevski zbor. Danes zvečer ob navadni uri se vrši pevska vaja.

Tržaška sokolska župa. II. redni občni zbor se vrši v nedeljo dne 31. sučca 1912. ob 10. uri popoldne.

Dnevni red:
1.) Pozdrav staroste;
2.) Poročilo tajnika;
3.) Poročilo blagajnika;
4.) Poročilo načelnika;
5.) Izporedba pravil;
6.) Letni prispevek društev;
7.) Volitev predsedstva;
8.) Slučajnosti.

Starosta.
II. zlet Tržaške sokolske župe se vrši dne 16. junija 1912 ob priliki slavnosti tridesetletnice Sokola v Trstu na Opčinah. Predsedstvo Tržaške sokolske župe prosi društva v Trstu in okolici, naj se ozirajo pri določevanju svojih prireditev na to velevarjo slavnost.

Zveza jugoslovanskih železničarjev sklicuje danes v četrtek 14. sučca t. l. ob 8. zvečer v društveno dvorano (ul. sv. Frančiška Asiškega št. 2 II. nad). društveni shod s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o konferenci koalicijske narodnih železničarskih organizacij, ki se je vršila dne 8. sučca 1912. 2. Določitev delegatov za člane centrale v svrhu zastopstva na II. rednem občnem zboru. 3. Razno. — Železničarji! V četrtek vsi na shod!

Odbor

Zveze jugosl. železničarjev.
Št. jakobska Ciril-Metodova podružnica vabi na nocojšnjo izredno sejo ob 8.30 zvečer v prostorih "Ilirije" ul. Montecchi 15. Ob enem naznanja, da bo nje letni redni občni zbor v nedeljo, dne 31. marca 1912. ob 10. uri popoldne v šoli na "stari policiji". Vabilno na množično udeležbo.

Društvo svob. slov. akad. "Sava" na Dunaju priredi 15. t. m. ob 8. uri zvečer svoj IV. redni občni zbor v restavraciji "Jaitner", XVIII. Ladenburggasse 12, z običajni sporedom. Slovanski gostje dobrodošli!

Vlomi in tatvine v Barkovljah in na Opčinah. Včeraj smo poročali o naravnosti predrznih vlomih v nekatere vile v Barkovljah in Seppiljevo vilo na Opčinah, in nekaj čudnega, nekaj onih zlikovcev, ki so bili udeleženi pri teh vlomih, ali pa ki so vsaj držali vrečo ko so drugi kradli, imajo že pod ključem.

Kakor smo povedali je bilo iz Seppiljeve vile ukradenega različnega blaga zlasti posteljnine in drugega perila za okroglo svoto 700 do 800 K. Ukradeno pa je bilo poleg tega iz vile tudi kolo v vrednosti nad 200 K, tako da znaša vsa škoda nad 1000 kron.

Pred nekaj dnevi smo poročali, da je bil aretiran neki Alojz Semolič, s prilikom

"arabo" pek, doma iz Brestovice, ki je v ulici Geppa ponujal na prodaj neko kolo precejšnje vrednosti. Preiskava je dognala, da je bilo to kolo ukradeno g. Seppilju, ki je spoznal kolo za svoje. Potemtakem seveda ni nihče dvomil več, da je bil Semolič soudeležen pri izpraznjevanju Seppiljeve vile.

Z ozirom na to, da je pri Semoliču izključen dvom, je policija nekoliko pogledala po njegovih znanih in prijateljih in pokazalo se je, da se ni motila, kajti možakarja, ki sta se zdela policiji sumljiva, sta se oba naravnost odlikovala s finim perilom, ki ga pa seveda ni nikdar nista kupila. Eden je imel srajco iz najfinejšega blaga z etiketo tvrdka Beyer in z imenskima začetnicama P. L., spodnje hlače Jägrove iz šifona z začetnicama A. L.

Drugi aretiranec je imel spodnje hlače naravnost bogato opremljene z belim vezanjem po robu. Bil pa je toliko previden, da je odstranil etiketo tvrdke in pa lastnikovi začetnici.

Kolikor se je dalo dognati, to perilo ni bilo ukradeno pri zadnjih vlomih v Barkovljah in na Opčinah, pač pa kod drugod, vsekakor pa je sum precej upravičen, da sta bila aretirana tička soudeležena tudi pri teh vlomih in tatvinah. Aretiranca, ki pač ne živita v takih gmotnih razmerah, da bi si mogla nabavljati tako perilo, kakršno sta imela ob aretaciji na sebi, sta: 25letni premogar Anton Cvokelj iz Planine in 27letni Karl Regent s Kontovelja.

Policija pridno nadaljuje preiskave in je v kratkem pričakovati še nadaljnjih aretacij.

Tatvine v prosti luki. Malokaterikrat se čuje, da bi bil v prosti luki aretiran kdo zaradi kake večje tatvine. Navadno so to delavci reveži, ki večinoma kradejo, če kradejo, iz potrebe. Odnese kakoga pol kilograma kave, pri vratih ga vjamejo in potem je lot in prejo. Seveda ga takoj izpode iz službe, mož izgubi še oni svoj borni zaslužek in je s svojo družino vred na cesti, ker je ukradel za eno krono vrednosti. Nočemo zagovarjati tatvine, naj le kaznujejo vsakogar, ki ne zna razlikovati, kaj je moje, kaj tvoje, toda čudno se nam zdi, da v prosti luki prav posebno velja oni rek o Norimberžanih, da male lumpe obešajo, velike pa izpuščajo. O tatovih, ki namreč kradejo v prosti luki na debelo, o teh je zelo malo čuti v Trstu.

Sedaj pa so vendar enkrat prišli na sled tatinskih družbi, ki je kradla na debelo. Zmanjkovalo je zlasti kave, potem pa tudi drugih stvari, čevljev, galoš itd., in ni se čuditi, da je ostalo vse toliko časa prikrto, saj so bili v družbi možje, ki dobro poznajo vse zvijače, kako je treba "delati". Aretirani so namreč kot storilci carinski revident Artur Gollmayer, carinski asistent Giorgio Zalar, hangarski nadzornik Marijo Abuje in tehtalet Remigio Collino, torej pravi strovnjaki, ki so se vrgli, s svojim "delom" na hangar št. 9.

Aretiranci so seveda tajili vse, ko so bili zasiljeni, toda ko je policija preiskala njihova stanovanja, je našla toliko "blaga", ki je gotovo bilo ukradeno, v imenovanem hangarju, da so odpeljali vse štiri v ul. Tigor. Ukradeno blago se ceni na približno 3000 do 4000 K. Pričakovati je še nadaljnjih aretacij.

Nevaren natak. Natak Anton Svoboda, star 31 let, rodod iz Moravske, se je predslučnem nekaj spril v neki gostilni z nekim Ivanom Milnerjem. Najprej ga je začel obkladati s psovskami, nato pa mu je zagrozil, da ga bo ubil. Kaj hujšega se ta večer ni zgodilo.

Drugo jutro pa je prišel Svoboda pred Milnerjevo stanovanje, začel tolči po vratih in jih skušal odpreti ter je pri tem zopet ponavljal svoje grožnje, da bo ubil Milnerja. Milnerjeva soproga, ki se je nahajala v stanovanju, je strahu pobegnila k sosedom. Svobodo so aretirali zaradi njegovih nevarnih groženj.

x Nož v roki, to je prva, kar stori pristni tržaški "meščan", ako mu ni kdo povšeči, seveda, če je nasprotni sam, kajti sicer je navadno beg rešilno sredstvo. In

Sukna,

za gospode in dame, lodne in modno blago
KAREL KOCIAN,
tovarna sukna
v Mumpolcu (Češko).
Uzorci franco.

IZJAVA.

Podpisana dajava na znanje, da je Jožefa Trebec dne 9. avgusta 1910 na c. k. poštnem uradu v Dutovljah plačala za Terezo Gollmayer, učiteljico v Buzetu, le 19 (devetnajst) kron, ne pa devetindeset (39), kakor sva midva javno po krivem trdila.

Stejeva si v dolžnost, da gospo Elviro Schlunder, c. k. poštarico, ki je odstopila od tožbe, prosiva ponižno za odpuščanje, ker sva jo neopravičeno obrekovala.

Dutovlje, 11. marca 1912.

Jožefa Trebec,
Jožef Trebec,

Skopo št. 1.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici.

Prodajalni v Trstu.

ulica Barriera vecchia šte. 38 in ulica dei Rettori št. 1.

Naznanja se slav. občinstvu, da ima vedno v svojih prodajalnah veliko izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka, za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovanom rojakom v mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov. — Blago trpežno. Cene zmerna.

Sprejemajo se tudi poprave.

Danes in jutri se predstavljajo čudežni doživljaji

PINOCCHIO

Poučni in zabavni prizori.

1500 metrov filma 1500

Zato vsi v kinematograf **BELVEDERE** ulica Belvedere št. 19.

Hans Schmidt

zobotehnik

TELEFON
št. 1085.

TRST
ul. della Zonta št. 7. I.
1925

CANDIDO PIVA

izdelovatelj in trgovec lesnega oglja

izključni liferant vzajemne zadruge priv. uradnikov, z lastno žago in klavnico žgalnega lesa v Dobrempolju na Kranjskem, ponuja prve vrste lesa in lesnega, fosilnega oglja itd. itd. v svinčnem zaprtih vrečah, prosto na dom na vsako točko mesta po zelo nizkih cenah.

Podrobna prodaja v ul. del Toro 4.

Pisarna ulica del Toro št. 1, I. nadstropje

TELEFON 20-56.

POZOR!! 50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev za samo 7 k 50 st.

Radi plačilne zastonosti več velikih tvornosti mi je bilo poudarjeno, naj prodam veliko zalogo čevljev globoko pod prodajalno ceno. Zato prodam vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, namje rujava ali črna galonirana, s predniki in močnimi podplati, zelo elegantna, najnovejša fašona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K 50.

Pošiljatev po povzetju

H. SPINGARN, eksport čevljev

Krakovo št. 240.

Sme se zamenjati in se vrne denar.

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Zrst, via S. Caterina šte. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8-9 & 2-3 in špecialist za kožne in -- vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 - 1. --

GIACOMO FONDA

X X X TRST X LLOYDOVA PALAČA. X TELEFON 16-28. X X X

CVETLIČNI SALON in prvi zavod pokrajinskih semen.

Zavod za negovanje cvetlic skupno z drevesnico za sadno drevje

in ornamentalne rastline v Zagradu ob Soči.

Velikanska zaloga pohištva in tapečarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (blizu gledališča Penke)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor.

Odlikovana pekarna in sladčarna VINKO SKERK - TRST

Trikat na dan svež kruh.
Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, krogantov in drugega pečiva. — Najfinjša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fine inozemske vina in likeri v steklenicah. Brezplačno poštežba na dom.
Kruh in sladice se izdelujejo higijeničnim električnim strojem.

Zdravljenje krvi!

Čaj "Tisočeri evet" (Milleflori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER - "AI DUE MORI"
Trst (mestna hiša) — Telef. 377.
Pošte pošiljatev se izvršujejo takoj in franko, ako se dopolnje kron 1-10.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

tak junak z nožem je tudi neki 25letni Carlo Chero, ki stanuje v ul. del Giuliani št. 8 in ki je pred par dnevi v preprihu v neki gostilni v ul. della Raffineria dvakrat zasadel nož v prsi nekemu Mariju Salinbeniju, ki stanuje v ulici Molin a vapore št. 3.

Salinbeni ni mislil, da je stvar tako huda in je šel po onem preprihu domov, a predvčeršnjim se je moral dati prepeljati v bolnišnico, ker je Cherojev nož segel le globlje, nego pa je mislil. Zdravniki so spoznali, da sta rani težki in to je bilo tudi povod, da so Cheroja aretirali in ga odpeljali v preiskovalni zapor.

Pojasnilo. Na tukajšnjem dež. sodišču je v preiskavi babica samska Ana Baich, stanujoča v ulici Ferriera. Ker pa so svedobno vesti v časopisih zamenjale to žensko z zakonsko babico Angelo Bajc, stanujočo v ulici Scaparelli št. 4., smo naprošeni, naj priobčimo, da v preiskavi ni Angela Bajc, ampak Ana Baich.

Vrgla se v morje. Uršula Poppa, stara 43 let, stanujoča v ulici Sv. Marka št. 22, se je včeraj ob 5:30 popoldne s samomorilnim namenom vrgla pri svetilniku v morje. Še pravočasno so jo potegnili iz vode; pozvana zdravniška postaja jo je dala odpeljati v mestno bolnišnico. Vzrok obupnemu činu je neznan.

Nagla smrt. 66-letnem Jakobu Redivo, vratarju hiše št. 16 v ul. Nicolò Machiavelli je sinoči ob 11. uri prišlo nenadoma slabo in malo časa za tem je izdihnil. Pozvani zdravnik z rešilne postaje ni mogel drugega nego konstatirati smrt.

Zaradi tatvine sta bila aretirana Anton Cunja, 20-letni voznik iz Bazovice, ker je ukradel Alojziju Tomšiču škornje, vredne 20 K, in Anton Kuret, 33-leten voznik, Tržačan, stanujoč v ulici Molin a vento 16, ker je v ulici Burlo naložil na svoj voz nekaj kamenitih kvadrov za ulični tlak, ki so bili last občine.

Loterijske številke, izžrebane dne 13. marca:

Praga	22	13	12	8	34
Lvov	72	71	50	52	64

Porotno sodišče.

Za tekoče porotno zasedanje, ki se začne po dosedanjih dispozicijah dne 26. tekočega meseca, so bili izžrebani sledeči porotniki.

Glavni porotniki: Acquaroli Antonio, Alberti Adolfo, Ambrosch Romeo, Bambič Jakob, Bergmann Ignaz, Birgmayer Carl, Bonazza Ugo, Botteri Albino, Bozzini Enrico, Carniel Antonio, Fabiani Guglielmo, Fenderi Arturo, Godina Jakob, Godnik Ivan, Grego Davide Eugenio, de Guarnini Arturo, Hausbrandt Wilhelm, Hermannstorfer Johann, Jellersitz Antonio, Jovanović Nikola, Jungel Antonio, Jurinac Rudolf, Jurca Anton, Karlavari Fran, Kranz Johann, Legat Albino, Lemouth Giovanni, Mankoč Ivan, Martelanc Anton, Motha Federico, Prelog Ivan, Ražem Anton, Salvador Luigi, Scaramanga de Alto-monte Giovanni, Schöffmann Rodolfo, Stranj Jakob.

Namestniki: Conighi Adolfo, Dugulin Luigi, Lieblein Moritz, Nagelschmidt Antonio, Roth Adolf Franz, Sambo Alessandro, Sedmak Just, Teodorović Gjorgje, Tiani Antonio.

Nar. del. organizacija.

Skupina zidarjev NDO sklicuje sledeče javne shode:

a) Danes, dne 14. t. m. ob 7. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ (Narodni dom) pri Sv. Ivanu.

b) V soboto, dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ v Lonerju.

c) V soboto, dne 16. t. m. ob 7. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ (pri Valentinu) v Škedenju.

— Skupina mestne plinarne NDO sklicuje za jutri, v petek 15. t. m. ob 8. uri zvečer važen sestanek v prostorih NDO. pri Sv. Jakobu.

— NDO. daja na zanje vsem članom in članicam, da se izplačuje bolniška podpora vsaki petek od 7.—8. ure zvečer Blagajnik.

— Godbeni odsek NDO vabi vse odbornike na sejo, ki se vrši danes v četrtek 14. t. m. po vaji. Obenem so naprošeni člani godbe, da se današnje vaje gotovo udeležijo.

— Zahvala. Podpisana se zahvaljuje vsem darovalcem, ki so mi pripomogli v kritičnem položaju, ko sem ostala vdova s štirimi nedoraslimi otroci; posebno pa se zahvaljujem „Nar. delavski organizaciji“ za podporo v slučaju smrti K 40—, skupini svobodne luke za med člani nabranih K 52-70, in predsedstvu političnega društva „Edinost“, ki je dovolilo in priporočilo nabiranje ob priliki javnega shoda dne 10. marca K 71-60, skupaj K 164-30. Iskrena hvala vsem cenj. darovalcem!

Alojzija Plavšček l. r.

Vesti iz Goriške.

„Soči“ v odgovor. Na mojo malo notico, da je neki goriški liberalni list napadel nekdanjo družino, sem izvalil preprihu v „Soči“. Njeno uredništvo me je pozvalo, naj tekom osmih dni citiram dotični slučaj, a jaz sem osem dni molčal. Sedaj so začeli ropotati in prisiljen sem odgovoriti. Najprvo moram omeniti, da uredništvo „Edinosti“ nima s to notico nobenega opravila in mu tudi ni treba nobenega opravičevanja, kar je samoobsebi umevno. „Edinost“ mi je porila nalogo goriškega dopisnika in za svoje dopise odgovarjam jaz. To je tudi samoobsebi umevno, ker uredništvo ne more kontrolirati resničnosti vsake vesti „Soče“. Spomin me ni nikoli varal, a mogoče je, da sem se v navedenem slučaju zmotil. Ako je zmotna na moji strani, prekličem notico — kakor lojalni človek — rade volje. Raziskovanje po stotinah „Soč“ je težavna stvar in zahteva časa. Ogljujbljam pa, da odgovorim v tej zadevi tekom nadaljnjih osmih dni.

Jeden izmed goriških dopisnikov. Akad. fer. društvo „Adrija“ v Gorici priredi v četrtek 14. t. m. ob 8:15 zvečer pri „Jeleni“ javno predavanje. G. dr. H. Tuma bo nadaljeval svoj tema o Jugoslovenskem vprašanju. Vstopnina 10 stot.

Vesti iz Istre.

Politično društvo za Hrvate in Slovence Istre v Pazinu sklicuje za dne 17. marca ob 10. uri predpoludne v „Narodnem domu“ v Pazinu velik ljudski shod s sledečim dnevnim redom: 1.) Pomazane hrvaške table in hiše v Pazinu; 2.) Obče politično stanje v Istri; 3.) Razmere na Hrvaškem.

„Pričakuje se mnogoštevilne vdeležbe iz vseh slojev zatiranega naroda.“

Malo stanovanje (3 sobe in kuhinja) se odda takoj ali do 24. aprila. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti. 576

Kleparski in stavbni delavci se iščejo. Ulica 8 Marco 18. 577

Radi boleznim prodam ljudsko kavarano. — Ulica Solitario št. 16. 579

Postrežnico se išče za šest ur na dan, plača K 12 mesečno. Naslov pove Edinost. 579

Išče se zanesljiv inkasant za Trst proti proviziji in položiti primerne varščine. Že v taki službi se nahajajoči imajo prednost. Naslov pri „Edinosti“. 453

Odda se lepa meblovana soba pri mali družini. Via Ponders št. 8, II. vr. 2. 507

V Sežani je nova zaloga biciklov, motociklov tovarne Puch v Gradcu. Zastopnik Alojz Kineze. Prodaja tudi na obroke ter zamenjuje stare bicikle z novimi proti doplačilu. 466

Kakor blagajničarka ali komptoristinja želi vstopiti v službo v Trstu mlada gospodična večja slovenščine, italijanščine in nemščine. Naslov pove inser. odd. Edinosti. 549

Morana, pripoznano sredstvo za uničenje sten. Zaloga: ulica Stadion št. 10. Naročila: Ferriera 37, Trst - Skrinjar 480

Lepo meblovana soba se odda za kron 28— mesečno v ulici S. Francesco 4, II. stopnice, III. nadstropje, vrata št. 19. 578

Iščejo se vinski, močni sodi od 8 do 50 hektolitrov. Takojšnja ponudba, cena za sto litrov, Poštoležeče, Trst, pod „Osem“. 567

Tisoč kilogramov izvrstnega domačega sir je na prodaj. Sir je iz čistega mleka, popolnoma suh, za vsako prevažanje. Kdor si ga želi, naj se obrne na Prvo kobaridsko mlekarstvo zadrugo v Kobaridu. 559

Hiša z vrtom v Gorici se odda v najem. Naslov: Riva Castello 28. 562

Sobni slikar, Čeh, več modernega slikarstva, nja in risanja sob išče zaslužka v Trstu. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti. 563

Vajenca za trgovino jestvin sprejme takoj Ivan Mahnič, Bazovica. 564

Novo delavsko kons. društvo „Trst“ pri Sv. Jakobu, ul. Sv. Marka št. 19 si šteje v prijetno dolžnost, obvestiti sl. obč. mesta in okolice, posebno pa Šentjakobčane, da je odprlo svojo novo gostilno v hiši F. Fabjana, ul. S. Marco št. 19, kjer bodo točilo istrsko črno vino prve vrste, vipavsko belo in Puntigamsko ekspanzno pivo prve vrste, vse po najnižjih cenah; kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Voditelj: Viktor Kosič. — Za mnogobrojno udeležbo vabi že sedaj Odhor.

Skladišče žagovine (Segadure) za ribanje posipanje po mokroti, snaženje javnih lokalov itd. ima edino AUGUST KOMPARA, Trst, ul. Fonderia št. 5. Prodaje se na drobno Postrežba na dom.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosue Carducci 31.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Po-prave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

= Povsod električna luč =

Neobhodno potrebna za spalne in bolniške sobe, klosete, temne hodnike itd. itd. Pri dnevni, več minutni uporabi več mesecev trpežna. — Baterija se lahko menja.

Cena 12 kron, nadomestna baterija kron 2-50. LASTNI FABRIKAT!

F. S. Dalsasso - Trst

ulica Cassa di Risparmio št. 6.

Pošiljatve proti naprej poslanemu denarju, po povzetju 60 vin. več.

Zaloga mineralnih vod vsake vrste

ANGELO DEVETAK - TRST
ulica Acquadotto št. 18. Telefon 14-48.

ZALOGA:

Karlsdorf, Radein

Rogatec Ltd.

Gostiln. in kavarnarska zadruga članov N. D. O. v Trstu

registrirana zadruga z omej. poročtvom vabi na

II. redni občni zbor

ki se vrši

v soboto, dne 30. marca 1912. ob 8. zvečer v prostorih NDO., ul. S. Franc. d'Assisi 2.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika in blagajnika.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Vclitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

ODBOR.

Gospod. društvo pri Sv. M. M. zgornji
registrovana zadruga z omej. zavezo vabi na

občni zbor

kateri se vrši

v četrtek dne 28. marca ob 8. uri zvečer v svojih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika in nadzorništva.
4. Volitev predsednika in nadomestne volitve odbora.
5. Volitev nadzorništva.

K obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

NB. Vsi računi so na razpolago zadrugnikom v društveni pisarni od 6. do 8. ure zvečer.

Sveža jajca in žive kokoši

so na prodaj po nizki ceni

v Trstu, ulica Glosue Carducci 40.

Hans Scheidler

zobotehnik

bivši: prvi Dr. Ferdinanda Tanzer

zobotehnik Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5. II.

Dobro jutro! Kam pa kam?

„Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočeta biti dobro postrežena, Vam svetujem, da greste v ulico Riborgo št. 31 (Al buon Operaio)“

tam dobite vsakovrstno obuvalo od najfinišje do najnavadnejše vrste po nizki ceni. SVOJI K SVOJIM! — Priporoča se lastnik

M. IVANČIČ.

Stanovanja

se oddajo v „Narodnem domu“.

Poizvedeti je pri hišnem upravitelju v Trž. posojilnici.

Manufakturna trgovina Colombin & Pontini (Škedenj)

Trst, ulica Nuova 39.

Vse zimsko blago je na prodaj po najugodnejših cenah.

Bogomil Pino

= urar in zlatar =

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkvi sv. Antona novoga

Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi nihanov, prstanov z dijamanti in brez dijamantov, ženske verigice, slate in srebrne za moške, vse po konkurenčnih cenah

Gostilna „Alla Colomba“
ulica Commerciale št. 14.

Od danes naprej se toči pristno istrsko in dalmatinsko črno, in izvrstno belo vino. Domača kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

Priporoča se cenj. občinstvu dobroznani

Ivan Kočevar.

Poskus bo pričal dobroto pljače in postrežbe.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobljanje pečene kave.

Očali

najboljše vrste, bogata zaloga, od 70 vin. naprej. Čudeži!

„Helvetia“, ul. Barriera 19
Gramofoni in plošče.

Velika zaloga plošč s slovan-skimi komadi od K 2— naprej.

Grenčica Augusto Dell' Agnolo

Edini preparat iz zdravilnih rastlin.

Tovarna: Trst, ul. Farneto 36.

Upliva ugodno na živčevje; učinkuje proti težkemu prebavljanju, bolečinam in žganju v želodcu itd.

Ta grenčica je analizovana od c. k. instituta v Gradcu, odlikovana na razstavah v Rimu in Parizu z zlato kolajno in zasl. križcem. Vprašajte po vseh lokalih samo po grenčici Augusto Dell' Agnolo in pazite skrbno na buteljko, da lahko protestujete proti vsaki prevari in ponarejenju. Ne pustite se pregovoriti, da bi kupili druge, ker obvaruje samo grenčica Augusto Dell' Agnolo pred kolero.

